

ПРИРОДООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ (вибіркова)

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Освітньо-професійна програма: «Охорона, відтворення та раціональне використання гідробіоресурсів»

Спеціальність: Н5 «Водні біоресурси та аквакультура»

Курс навчання: 1 рік навчання, 1 семестр

Кількість кредитів: 3 кредити ЄКТС.

Мова викладання: українська

Дні, час, місце: вул. Львівська, буд. 15, НЛК №2, за розкладом

Консультації: вул. Львівська, буд. 15, НЛК №2, к. 707, щотижнево за розкладом

СИЛАБУС

Викладачі:	кандидат географічних наук, доцент кафедри екологічного права і контролю <i>Бургаз Олексій Анатолійович</i>
Кафедра:	водних біоресурсів та аквакультури
Контактна інформація:	alexburgaz84@gmail.com

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися через вказаний e-mail та очні зустрічі на консультаціях.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою дисципліни є: формування у здобувачів системних знань про сутність, напрями та правові основи природоохоронної діяльності, розвитку екологічної свідомості та професійної відповідальності за стан водних екосистем.

Завданням дисципліни є: формування знань про основи державної екологічної політики, природоохоронного законодавства та міжнародного співробітництва у сфері охорони довкілля; вивчення принципів екологічної безпеки, методів екологічного моніторингу та оцінки стану водних екосистем; ознайомлення з видами та джерелами антропогенного впливу на водні біоресурси і аквакультурні системи; засвоєння порядку здійснення екологічного інспектування, виявлення порушень і застосування природоохоронних заходів; формування практичних умінь щодо планування та реалізації природоохоронних заходів у сфері використання і відтворення водних біоресурсів; розвиток екологічного мислення, професійної етики та відповідальності майбутніх фахівців за збереження водних екосистем.

Пререквізити: вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях з біології водних організмів, гідроекології, основи екології, хімії води та гідрохімії, екологічного права, що створюють основу для усвідомлення принципів раціонального використання та охорони водних біоресурсів..

Постреквізити: формує базу для розуміння екологічних процесів у водних екосистемах, принципів охорони та раціонального використання водних біоресурсів, що є необхідною передумовою для подальшого вивчення спеціальних дисциплін

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- ✓ Основні положення природоохоронного законодавства України та міжнародних екологічних угод.
- ✓ Принципи державної політики у сфері охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів.
- ✓ Основи екологічної безпеки, екологічного моніторингу та контролю стану навколишнього середовища.
- ✓ Види та наслідки антропогенного впливу на водні біоресурси і аквакультурні системи.
- ✓ Методи і технології запобігання забрудненню водних об'єктів та відновлення їх екологічного стану.
- ✓ Порядок проведення екологічного інспектування і застосування заходів впливу до порушників природоохоронного законодавства.

вміти:

- ✓ Застосовувати норми природоохоронного законодавства у професійній діяльності.
- ✓ Проводити аналіз екологічного стану водних екосистем та аквакультурних об'єктів.
- ✓ Визначати основні джерела та рівень забруднення водного середовища.
- ✓ Розробляти і впроваджувати природоохоронні заходи у сфері використання водних біоресурсів та ведення аквакультури.
- ✓ Виконувати елементи екологічного моніторингу та звітності у водогосподарських об'єктах.
- ✓ Формувати екологічно відповідальну поведінку та приймати рішення з урахуванням принципів сталого розвитку.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс буде викладений для очної та заочної форм навчання: лекції (16 год. / 6 год.) та практичні заняття (14 год./ 4 год.), організація

самостійної роботи здобувачів (60 год. / 80 год.).

Зміст навчальної дисципліни:

Тема	Зміст	Форми робіт
Змістовий модуль 1. Теоретичні та правові основи природоохоронної діяльності		
Тема 1. Теоретичні основи організації та управління в природоохоронній діяльності ПР № 1 Аналіз структури та завдань природоохоронних органів України.	Розглядаються сучасні вимоги, теоретичні основи, методи, функції, принципи, термінологія, класифікація систем, механізми та стандартна модель екологічного управління. Ознайомлення з функціями Міністерства екології, Держекоінспекції, місцевих природоохоронних служб.	Опрацювання лекційного та додаткового, довідкового матеріалу Пояснення, дискусії; виконання практичних робіт, захист практичних робіт
Тема 2. Нормативно-правова база природоохоронної діяльності. ПР № 2 Вивчення законодавчих документів у сфері охорони водних біоресурсів.	Розглядаються законодавство України та міжнародні угоди у сфері охорони довкілля та правові основи екологічного контролю. Робота з Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» та «Про тваринний світ».	Опрацювання лекційного та додаткового, довідкового матеріалу; Пояснення, дискусії; виконання практичних робіт, захист практичних робіт
Тема 3. Екологічна безпека та моніторинг стану довкілля. ПР № 3 Оцінка екологічного стану водойми.	Основи екологічної безпеки, система екологічного моніторингу водних екосистем, оцінка впливу на довкілля (ОВД). Аналіз фізико-хімічних показників води, визначення рівня забруднення.	Опрацювання лекційного та додаткового, довідкового матеріалу; Пояснення, дискусії; виконання практичних робіт, захист практичних робіт
Змістовий модуль 2. Управління, технології та практичні аспекти природоохоронної діяльності		

Тема	Зміст	Форми робіт
Тема 4. Антропогенний вплив на водні екосистеми. ПР № 4 Виявлення екологічних порушень і розробка заходів реагування.	Розглядаються джерела та наслідки забруднення водойм. Вплив аквакультурних технологій на стан водних біоресурсів. Складання акту екологічного порушення, пропозиції щодо усунення наслідків.	Опрацювання лекційного та додаткового, довідкового матеріалу; Пояснення, дискусії; виконання практичних робіт, захист практичних робіт
Тема 5. Організація природоохоронної діяльності у водному господарстві. ПР № 5 Розробка програми природоохоронних заходів на аквакультурному підприємстві.	Розглядаються методи та інструменти управління природоохоронними процесами. Роль державних і громадських інституцій. Планування заходів із зменшення впливу виробництва на довкілля.	Опрацювання лекційного та додаткового, довідкового матеріалу Пояснення, дискусії; виконання практичних робіт, захист практичних робіт
Тема 6. Сучасні напрямки та технології екологізації аквакультури. ПР № 6 Оцінка ефективності природоохоронних заходів у сфері аквакультури.	Природоощадні технології, біоінженерні підходи, сталий розвиток у рибному господарстві та аквакультурі. Аналіз результатів упроваджених природоохоронних технологій на підприємствах аквакультури, визначення їх впливу на стан водного середовища та біорізноманіття, підготовка пропозицій щодо підвищення екологічної ефективності виробництва.	Опрацювання лекційного та додаткового, довідкового матеріалу Пояснення, дискусії; виконання практичних робіт, захист практичних робіт

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» від 21 2010 року

N2818- VI. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>

2. Мельник Л.Г. , Шапочка М.К. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням. К.: Університетська книга, 2020. 759 с.

3. Бондар О.І., Новосельська Л.П., Іващенко Т.Г. Основи біологічної безпеки (екологічна складова): навчальний посібник. стереотипне видання. 2018. 372 с.

ДОДАТКОВА

1. Бедрій Я. І., Білінський Б.О., Швах Р. М., Козяр М. М. Промислова екологія: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Кондор, 2018. 372 с.

2. Жигуц Ю. Ю., Лазар В. Ф. Інженерна екологія: навчальний посібник для студентів технічних спеціальностей. Київ: Кондор, 2018. 168 с.

3. Галушкіна Т. П., Грановська Л. М., Кисельова Р. А. Екологічний менеджмент та аудит: навчальний посібник. Херсон: Олді-Плюс, 2019. 455 с.

4. Офіційний сайт Міністерства екології і природних ресурсів України URL: <https://mepr.gov.ua/>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Репозитарій ОНУ імені І.І. Мечникова <https://dspace.onu.edu.ua/home>
2. Репозитарій факультету ФГМіЕ <http://eprints.library.odeku.edu.ua>
3. Бібліотека ОНУ імені І.І. Мечникова <http://lib.onu.edu.ua/>
4. ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ З РОЗВИТКУ МЕЛІОРАЦІЇ, РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРОДОВОЛЬЧИХ ПРОГРАМ https://darg.gov.ua/dijaljnistj_0_214_menu_0_1.html
5. ФАО 2025 <https://www.fao.org/>

ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю – залік.

Проведення контролю результатів навчання здобувачів відбувається відповідно до Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (2022 р.)

https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Порядок та умови навчання регламентуються до Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (2024 р.) https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/Pro_organizaciiu_osvit_procesu_2024.pdf)

Політика щодо дедлайнів та перескладання: слід дотримуватися запропонованих у розкладі термінів складання сесії; перескладання відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (2024 р.) https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/Pro_organizaciiu_osvit_procesu_2024.pdf)

Політика академічної доброчесності: регламентується «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (polozhennya-antiplagiat-2021.pdf (onu.edu.ua))

Використання комп'ютерів/ телефонів на занятті: під час занять не дозволяється користуватися мобільними телефонами, які попередньо мають бути переведені у беззвучний режим. Електронні пристрої використовуються лише за умов наявності відповідної вимоги в навчальному завданні.

Комунікація: Всі робочі оголошення або надсилаються через старосту академгрупи на електронну пошту, або через чат академгрупи у Viber. Студенти мають регулярно перевіряти повідомлення і вчасно на них реагувати.